

fex, Sacerdotem absolventem a peccato turpi socium criminis carere omni facultate, & jurisdictione, proindeque absolutionem irritam fore, ac nullam. 2. Ita absolventem incurere Excommunicationem Papæ reservatam. 3. excipitur casus extremæ necessitatis, nempe mortis articulus, deficiente alio Confessario, etiam simplici Sacerdote, qui possit eum absolvere. In posteriori decreto declaratur, ad rem, de qua agitur, perinde esse, nullum adesse Sacerdotem præter complicem, ac eum tantum adesse, qui non possit excipere confessionem sine periculo scandali, aut infamiæ penitentis, proindeque in eo casu non prohiberi, quominus Sacerdos possit impudiciæ complicem absolvere; tenetur tamen Confessarius complex talia pericula, si possit, avertere sub eadem pœna excommunicationis, licet tunc valide absolveret, etsi non averteret.

Alia circa jurisdictionem confessarii vide apud Auctorem hujus capituli dubio II. & III.

CAPUT VIII.

De Peccatorum reservatione.

110. *Quæst. 1.* Quid sit reservatio, & quibus conveniat reservandi potestas? R. 1. reservatio est restrictio, vel negatio jurisdictionis circa peccatum aliquod. Certum est inesse Ecclesiæ hanc potestatem quædam graviora crimina reservandi, a quibus inferiores Ministri nequeant absolvere, ut ita subditi melius cognoscant il-

lorum gravitatem, & ab illis abstineant, quorum difficilem vident remissionem. R. 2. hæc potestas convenit R. Pontifici quoad omnem Ecclesiam, cujus est supremus Pastor; Episcopis quoad subditos suæ Diocesis. Prælati Religiosorum Ordinum ex decreto Clem. VII. undecim tantum casus reservare possunt, nec plures sine consensu Capituli generalis pro toto Ordine, aut Provincialis pro tota provincia; de his autem postea dicendum.

111. *Quæst. 2.* An, & quænam sit causa reservationis? R. Nemo potest reservare sibi peccata sine gravi, & justa causa, cum ea potestas, ut Tridentinum ait Sess. 14. c. 7. data sit Episcopis, *in edificationem, & non in destructionem.* Hinc reus est peccati lethalis, qui absque justa causa reservationem imponeret. Quid vero si injuste imponatur, eritne valida, an non? Invalidam aliqui dicunt cum Soto ex ratione adducta a Tridentino; sed communis, & magis vera sententia ait, illicitam esse, sed validam, quia tota jurisdictione pendet ab Episcopo, qui sicut potest Confessariis suis, etiam parochis non concedere facultatem absolventi ab aliquo peccato, ita poterit illud sibi reservare; in re autem standum est pro potestate Superioris. Excipit autem De-Lugo, si reservatio facta Parocho sit talis, ut officio suo fungi recte non possit; tunc enim nulla esset hujusmodi reservatio.

112. *Quæst. 3.* An ingnorantes peccati reservationem, ab illa excusentur? R. neg. de peccati Episcopo reservatis, cum reservatio non

sit pœna respiciens pœnitens, sed restrictio jurisdictionis, quæ ad confessarios pertinet. Id quod liquet ex Tridentino Sess. 14. c. 7. docente, *Sacerdotes nihil posse in casibus reservatis*. Et quamvis reservatio in pœnitentium remedium sit instituta, finis tamen reservationis non est tantum, ut fideles a culpis gravioribus absterreantur; sed etiam, inquit Fagnanus, ut recipiant a Superioribus pœnitentias, monita, ac remedia opportuniora, quæ non nisi a prudentibus adhiberi oportet: unde etiam in ignorantibus sine ipsorum culpa reservationem, non cessat omnino fini reservationis. Hæc quidem quoad casus reservatos Episcopo, aliisque Prælatibus inferioribus; & quidem etiamsi reservationi censura sit annexa, quia non reservantur præcipue propter censuram, sed propter criminum gravitatem; reservationi autem ut fortius liget, annectitur censura. Ita Suarius, Layman, & alii contra Wigand, Aversa, & alios, qui excusant a reservatione ignorantes eam, quandocumque casui censura est adjuncta.

113. Aliud est de peccatis Papæ cum excommunicatione reservatis; hæc enim cum præcipue reserventur propter censuram, invincibiliter ignorantes excusantur a reservatione, sicut liberantur a censura, ut nemo dubitat ex c. 2. de Const. in 6. Ita communiter TT. contra paucos. Si quis tamen sciens censuram, nescit esse reservatam, non ideo a reservatione excusatur; consentiens enim in censuram, tacite etiam consentit in pœnam censure, om-

nesque ipsius effectus. Hic tamen notare oportet, esse duos casus Pontifici reservados, sed absque censura. Primus est; dum quis vel per se, vel per alios falso accusat Sacerdotem de sollicitatione in tribunali Pœnitentiæ. Const. Bened. XIV. *Sacramentum*. Secundus; si quis accipiat dona a Regularibus utriusque sexus, nisi prius totum restituerit, si dona valeant pluris decem scutorum Romanorum; vel si valeant minoris, saltem partem ad arbitrium Pœnitentiarii.

114. *Quest. 4.* Quænam peccata cadant sub reservationem? R. 1. non possunt reservari peccata mere interna in opinione multorum; quamvis alii non minus probabiliter affirmant; cum ea non possint absolvi, nisi ex vi jurisdictionis, quæ cum detur ab Ecclesia, potest ab ea limitari, & restringi. Sed licet sit in Ecclesia potestas ea reservandi, nunquam tamen consuevit ea reservare. R. 2. neque reservantur peccata solum venialia, cum non sint materia necessaria confessionis; quicquid sit de controversia super potestate ipsa reservandi. Nec peccatum externum leve, licet ab interno malitiam gravem accipiat; quamvis enim actio externa malitiam imbibat actus interni, adeoque mereatur æternam pœnam; Ecclesia tamen quoad reservationem solum attendit malitiam externam, quæ ex objecto suo gravis sit. Nec vero quæcumque peccata gravia reservari solent, sed solum graviora, & opere consummata. Itaque cum reservatio sit lex odiosa, strictè interpretanda est; hinc reservato homi-

cidio, non intelligitur reservata percussio gravis, nisi sequatur mors; reservata fornicatione, solum reservatur copula carnalis; reservata sodomia, intelligitur perfecta, nisi aliud exprimitur, ut certe in aliquibus peccatis exprimitur.

115. *Quest. 5.* Quid agere debeat Confessarius inferior, cum ei pœnitens confitetur reservatum? R. mittendus est pœnitens ad Superiorem, nisi consultius sit, ut ipse confessarius a Superiore petat facultatem absolvendi a reservatis, tacita persona, & peccato. Quod si Superior adiri non possit, & sit urgens causa confitendi, potest inferior absolvere a reservatis, etiamsi censura connexis, cum onere; ut postea pœnitens se sistat Superiori. Porro mihi certum est, in ea hypothesi pœnitentem directe absolvi a non reservatis indirecte a reservatis, quamvis cum onere, manifestandi postea reservata legitimo Superiori, aut ejus delegato. Ita S. Carolus in *Instr.*

116. *Quest. 6.* An qui necessitate urgente confitetur ei, qui non habet facultatem ad reservata, teneatur ei confiteri etiam reservata? R. Sunt, qui doceant cum S. Antonino, Soto, & aliis, sufficere in eo casu confiteri non reservata, & postea Superiori reservatum manifestare. S. Thomas vero, Suarius, & alii communiter docent omnia tunc esse confitenda; tum ut servetur lex Divina de integritate confessionis; tum ut Sacerdos integre cognoscat statum pœnitentis, quem sæpe non potest agnoscere, nisi reservata manifestentur; quæ est

potissima ratio D. Thomæ in 4. dist. 12. q. 3. a. 4. Et hæc est universalis Ecclesiæ praxis, quæ in re ista est maximi momenti.

117. *Quest. 7.* An Superior, auditis reservatis, possit ab eis absolvere, & mittere pœnitentem ab inferiore Sacerdote, qui eum a non reservatis absolvat? Negant communiter DD. ex præcepto Divino integritatis confessionis; nec vero ulla est necessitas dimidiansi confessionem, cum Superior possit, etiamsi aliis negotiis sit obstrictus, tollere reservationem, & mittere ad inferiorem, a quo absolvatur, præscribendo remedia, si opportuerit, & injungendo pœnitentiam. Quod si bona fide pœnitens ita Superiori confiteatur, & ab eo absolvatur, valida erit absolutio cum obligatione confitendi non reservata cuilibet confessario.

118. *Quest. 8.* An Superiore injuste negante facultatem absolvendi a reservatis, possit inferior Sacerdos etiam directe ab eis absolvere? R. 1. certum est non posse Superiorem sine gravi causa eam facultatem denegare, nec in ea concedenda difficilem se præbere, ut cum D. Th. docet Suarius. Imo peccare graviter potest, si neget, cum sciat pœnitentem nullo modo induci posse ad ipsum adeundum. Certum est pariter aliquando Superiorem posse justis de causis cogere pœnitentem, ut ipsi se sistat, si aliter grave damnum vel scandalum communitatis jure timeri possit. Nec pœnitens erit rite paratus ad suscipiendam absolutionem, si nol't se sistere. R. 2. si Superior injuste neget facultatem absolvendi a reservatis, non ideo confessarius potest

ab eis indirecte absolvere; tum quia ex Trid. Sacerdotes inferiores nihil possunt in reservatis; tum quia sicut valida est injusta reservatio, ita valida est injusta denegatio facultatis. Ita De-Lugo, Layman, & alii contra Henricum, & Dianam.

119. Notant autem Aversa, & Lugo, Confessarium Regularium ad id muneris designatum, si iudicet localem Superiorem injuste sibi negare facultatem absolvendi a reservatis, posse pro illa vice absolvere; atque ita declaratum esse a Clem. VIII. Confirmat autem ad ipsum Tourne-lyus, afferens decretum S. C. ab Urbano VIII. adprobatum. Quod ad omnes Confessores regularium extendit Pellizarius, qui vult idem habere locum, si pœnitens ipse petat, et Confessarius putet injuste negari. Idem volunt aliqui, si Superior adiri nequeat, & tempus urgeat celebrationis, vel communionis, nec sine scandalo omitti possit. Adde FF. Minores habere privilegium semel absolvendi suos a reservatis absque facultate Superiorum, ut testatur Emmanuel Rodriguez, adeoque id potuerunt ii Regulares, qui in hoc privilegio cum Minoribus communicant.

120. *Quaest. 9. An, & quomodo peregrinus absolvi possit a reservatis?* R. 1. peregrinus discedens in aliam diœcesim, si peccatum habeat in utraque reservatum, non potest absolvi, nisi a confessario habente facultatem ad reservata. Ita communis sententia, & constat ex pro- damnata ab Alex. VII. quia ut ait Suarius, talis pœnitens iudicandus est quoad confessionem

tanquam incola illius diœcesis. R. 2. si peccatum, quod confitetur, reservatum sit in ea diœcesi, sed non in patria, non potest absolvi quocumque illius loci confessario, nisi ab habente facultatem in reservata; tum quia cum peregrinus quoad forum Sacramentale sit velut incola illius loci, debet se subicere illius legibus; tum quia cum reservatio respiciat confessarios potius quam pœnitentes, inferior confessarius limitatam habet jurisdictionem circa talia peccata. Atque ita resolvit S. C. Episcoporum 17. Nov. 1616. R. 3. peregrinus habens peccatum in patria reservatum potest absolvi a quocumque confessario loci, in quo non est reservatum. Ita communior, & probabilior sententia, probata universali consuetudine, & consensu Eugenii IV. qui, teste De-Lugo, & Salmant. id concessit iis, qui bona fide in alieno Episcopatu versantur. Idemque confirmavit Clemens X. in Bulla, quæ incipit *superna*, nisi in fraudem reservationis ad alienam Diœcesim pro obtinenda absolutione migraverint.

121. Quid autem sit intelligendum per illa verba *in fraudem reservationis*, non omnes uno modo explicant. Daniel Concina dicit intelligi, *si fiat fide non bona*. Recte quidem, & in hoc omnes conveniunt, sed difficultatem non solvit. Omissis aliis explicationibus, mihi probabilior videtur ea, quam ex Lugo affert Roncaglia, qui to *in fraudem* de is intelligit, qui alienam petunt diœcesim præcipue ob finem obtinendi absolutionem, vitandique iudicii proprii Pastoris. Ratio est, quia fraus dicitur

intervenire, ubi lex redditur elusoria, ut ait Barbosa axiomate 102. Eluderetur autem reservationis lex, si pœnitens alio migraret ex principali motivo petendi absolutionem. Quod si præcipue ob alium finem iter agat, puta negotii pertractandi, vel indulgentiæ lucrandæ, vel ut Confessarium prudentiorem inveniat quocum sese melius expediat, absolvi poterit; modo finis præcipuus non sit reservationem effugere, & facilius absolvi.

122. Nota tamen, peregrinum extra diœcesim non posse absolvi a censuris in patria reservatis, quia in cap. *nuper de sent. Excom.* dicitur, simplex confessarius non posse a censuris absolvere. Ille tamen subjectus non est censuris latis ab Episcopo loci, quando non contraxerit domicilium, vel quasi domicilium in eo loco, ut probat Suarius ex c. *a nobis de sent. Excom. in 6.* ubi dicitur: *solo subditos comprehendendi sub Excommunicatione lata ab Episcopo pro futuris delictis.* Utrum autem peregrinus subeat reservationem, dubitant DD. Mihi probabilior videtur sententia affirmans; quia licet peregrinus, non subjaceat legibus loci, per quem transit, tamen ratione delicti, fit subditus eo tempore, quo peccat; tum præcipue, quia Confessarius, quem respicit reservatio, non potest absolvere peregrinos nisi juxta fines jurisdictionis sibi ab Episcopo præscriptos. Quid possint Episcopi circa peregrinorum absolutionem, vide apud auctorem.

123. Pro aliis quæstionibus dirimendis, nota 1. eum, qui a Superiore semel est a reservatis

absolutus, posse a quovis confessario iterum ab iisdem absolvi, cum non sint materia necessaria confessionis. 2. eum, qui bona fide confitetur peccatum reservatum, nesciens reservationem, vel putans Confessarium potestatem habere illud absolvendi, vel sine culpa illius obliviscitur; valide absolvi, directe quidem a non reservatis, indirecte tamen a reservatis, cum onere autem se sistendi Superiori, ubi noverit illa re vera fuisse reservata. Ita communis, & vera sententia cum Suario, Lugo, Salmant. cui adhæret Concina contra Antoine. 3. si quis confiteatur Superiori, & sine culpa obliviscatur peccati reservati, non ideo liberatur ab onere iterum Superiori se sistendi, ut ab illo peccato absolvatur; nec potest a simplici Sacerdote absolvi, ut multi satis probabiliter contendunt. Ratio nostræ sententiæ est; quia reservatio, non tollitur, nisi peccatum subjiciatur iudicio superioris cujus est opportunum remedium, & pœnitentiam adhibere. Excipit Suarez, si Sacerdos Superiorem adiverit, ut facultatem obtineret absolvendi a reservatis, aut eam habeat ex privilegio, v. g. jubilæi, vel Bullæ Crutiatiæ.

124. Nota 4. in communi DD. sententia tolli reservationem per confessionem inculpabiliter in validam; quamvis enim ea ut plurimum non tollatur nisi per confessionem Sacramentalem, quæ re vera deesset in nostra hypothesis; Superior tamen eam tollere potest, ut fatetur ipse Concina, sine Confessione Sacramentali. Velle autem eam tollere Superior juere præsumitur, quoties subditus ejus iudicio reservata

subjicit, ut præbere possit monita salutaria, & pœnitentiam imponere, quo modo finis obtinetur reservationis, etiamsi ex alio capite absque ulla culpa confessio evadat nulla, & invalida. Atque id evenit, inquit Salmantic. vigore consuetudinis, communi DD. auctoritate firmatæ. Non ita communis est doctrina docens tolli reservationem per confessionem culpabiliter nullam, cum non præsumatur Superior velle, ut subditus commodum ex iniquitate reportet. Nihilominus contraria sententia est forte communior, & probabilior ex ratione supra adducta de fine reservationis, qui re vera obtinetur, etiamsi confessio sit sacrilega. Quod autem commodum reo ex iniquitate proveniat, id accidentarium est.

125. Recte tamen excipit Wigandt ex Lugo, Suario, & aliis, si pœnitens esciens prudens taceat reservatum, aut in confessione alioqui sacrilega illud etiam sine culpa non confiteatur. Idem dico, si non sit in animo vitandi in posterum reservatum, & implendi adjunctam pœnitentiam. Tenetur enim semper implere pœnitentiam pro reservato injunctam, etiamsi postea ab inferiore absolvatur. Excipienda est etiam confessio invalida tempore jubilæi, in quo cum Pontifex eò fine tantum auferat reservationem, ut fideles lucrentur jubileum, non præsumitur velle reservationem auferre, nisi confessione valida, qualis est necessaria ad indulgentiam obtinendam.

126. Quæri etiam solet, an simplex confessarius possit absolvere in dubia reservatione? Equidem si dubitatio cadat super peccatum;

v. g. si pœnitens dubitet, an graviter peccaverit? obsolvi poterit a quolibet confessario; quia reservatio stricte est interpretanda de peccatis, quæ certo sint gravia. Quod si dubitet, an peccatum illud sit, nec ne reservatum, negant multis implicem confessarium absolvere posse, cum saltem dubia sit jurisdictio. Alii tamen communius affirmant, quia cum reservatio sit stricte interpretationis, possessio stat pro facultate absolvendi. Et cum hæc sententia sit valde probabilis, & communis, Ecclesia censetur supplere jurisdictionem. Quod autem objicit Concina, nempe Clementem VIII. prohibuisse Confessariis, etiam privilegiatis, absolvere a cassibus *etiam dubiis*, in *Bulla Cæne reservatis*, & in Extravag. *Perlectis* declarari percussionem Clerici esse Papæ reservatam, etiam cum dubitatur, num sit levis, vel gravis; id quidem nihil obstat, sed potius favet sententiæ nostræ, quod scilicet confessarius in aliis casibus possit absolvere, qui sunt dubie reservati, cum exceptio firmet regulam in contrarium. Addo cum Roncaglia, decretum illud moderatum esse a Clemente anno 1602. sublati illis verbis: *dubie reservatis*. Alia de reservatis vide apud Auctorem, qui notat præsumentes absolvere a reservatis Papæ, vel Episcopis, causantes aliquod privilegium, incurrere excommunicationem ipso facto, & quidem Papæ reservatam.

127. Denique a Trid. decretum est Sess. 14. c. 7. *Pie admodum, ne hac de ipsa occasione aliquis pereat, in Ecclesia Dei custoditum*

semper fuit, ut nulla sit reservatio in articulo mortis: atque ideo omnes Sacerdotes quolibet poenitentes a quibusvis peccatis, & censuris absolvere possunt. Neque ita absolutus tenetur postea, si convaluerit, Superiori se sistere, cum quilibet Sacerdos in gravi mortis periculo habeat potestatem directe absolvendi a quovis peccato. Et quamvis multi in ea sint opinione, simplicem Sacerdotem posse absolvere in articulo mortis, etiam praesente confessario ab Episcopo adprobato, idque significaret videantur verba Tridentini, dicentis, nullam esse reservationem in articulo mortis; alii tamen Doctores ea interpretantur de sola hypotesi, qua nullus adsit adprobatus Sacerdos, cum finis Concilii sit impedire, ne quis pereat ex defectu absolutionis. Ita declarat Rit. Romanum, ajens: si periculum mortis imineat, abprobatusque desit Confessarius, cet. S. Carolus in Instr. Confess. Adprobatus autem ab Ordinario potest absolvere a quibusvis peccatis, & censuris.

CAPUT IX.

De sigillo Confessionis.

128. *Quaest. 1.* Quae, & quanta sit obligatio sigilli Sacramentalis? R. est omnino gravissima. Ita ut nec ad vitandam mortem liceat unquam Sacerdoti aliquid in Confessione auditum revelare; nec in hoc admittitur parvitas materiae, ut DD. animadvertunt. Oritur autem haec obligatio tum ex jure naturae, tum Ecclesiasti-

co. Jus enim naturae vetat, ne arcanum alterius manifestetur, unde ipsius damnum possit emergere; in Confessione praeterea pactio quaedam tacita intercedit, vi cujus confessarius promittit secretum. Adde, in lege Divina Confessionis hoc secretum quodammodo contineri, neque enim aliter Christus instituit praecipuum confitendi, nisi sub onere tacite imposito Confessario nunquam revelandi audita in foro Sacramentali. De lege autem Ecclesiastica constat ex Lateran. IV. & Tridentino, gravibus efficiente poenis Confessarium, qui legem sigilli violaverit. Quae violatio malitiam gravem affert tum sacrilegii, tum infidelitatis, tum etiam detractionis, nisi peccatum alioqui sit publicum.

129. *Quaest. 2.* An sigillum frangatur, si confessio fuerit nulla, vel ficta? R. non frangi sigillum, si fingatur confessio ad furandum, illudendum Sacerdotem, vel pervertendum, vel ad se conquerendum, etsi & tunc prudenter taceendum sit. Nec si quis extra confessionem accipiat aliquid sub sigillo Confessionis; quia hinc solum oritur obligatio secreti naturalis; gravior quidem, aut levior pro rei gravitate, & exigentia. Tenetur tamen ad Sigillum Confessarius, etsi poenitens discedat indispositus, nec absolutus, modo peccata dixerit ad obtinendam absolutionem. Ita D. Th. in 4. d. 21. q. 3. a. 1. Imo sigillum obligat, ut Suarius notat, cum dubitatur utrum aliquid dictum sit a poenitente in ordine ad Confessionem; aliter odiosa redderetur confessio, & peccata plura in confessione audita ob defectum memoriae, &